Преземена од БРО

Слободен изборен предмет: УМЕТНОСТ - КРЕИРАЊЕ ОД ХАРТИЈА

ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ

Наставната програма вклучува релевантни компетенции од следното подрачје **Уметничко изразување и култура**:

Ученикот/ученичката знае и/или умее:

VIII-А.1	да манифестира познавање на различни форми на уметничко изразување од сите области на културата (литературата, музиката, визуелните уметности, изведбените уметности, декоративните уметности, архитектурата, дизајнот);
VIII-А.3	да ги изразува сопствените идеи, искуства и емоции, користејќи уметнички или други форми на креативно изразување (индивидуални или колективни);

Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:

VIII-Б.2	критичкиот однос кон различните продукти на уметноста е битен за развивање на индивидуалните и општествените естетски вредности;

Наставната програма вклучува релевантни компетенции и од следните подрачја на Националните стандарди: **Личен и социјален развој**, **Техника, технологија и претприемништво** и **Дигитална писменост**

Ученикот/ученичката знае и/или умее:

IV-А.2	да процени кога и на кој начин за решавање на некоја задача/проблем е потребно и ефективно користење на ИКТ, да одбере и инсталира програми кои му/ѝ се потребни, да користи програми за заштита и да реши рутински проблеми во функционирањето на дигиталните уреди и мрежи;
IV-А.5	да определи какви информации му/ѝ се потребни, да најде, избере и преземе дигитални податоци, информации и содржини и да ја процени нивната релевантност во однос на конкретната потреба и веродостојноста на изворот;
IV-А.8	на безбеден и одговорен начин да ги користи дигиталните содржини, образовните и социјалните мрежи и дигиталните облаци;
IV-А.12	да истражува можности за користење на различни модели и симулации, комбинирање статични и динамички претставувања, звук, текст и слики за да модифицира или создаде едноставни креативни мултимедиумски продукти со конкретна намена и за определена публика;

V-А.4	да прави процена на сопствените способности и постигања (вклучувајќи ги силните и слабите страни) и врз основа на тоа да ги определува приоритетите кои ќе му/ѝ овозможат развој и напредување;
V-А.6	да си постави цели за учење и сопствен развој и да работи на надминување на предизвиците кои се јавуваат на патот кон нивно остварување;
V-А.7	да ги користи сопствените искуства за да си го олесни учењето и да го прилагоди сопственото однесување во иднина;
V-А.9	да ги предвиди последиците од своите постапки и од постапките на другите по себе и по другите;
V-А.10	да применува етички начела при вреднување на правилното и погрешното во сопствените и туѓите постапки и да манифестира доблесни карактерни особини (како што се: чесност, правичност, почитување, трпеливост, грижа, пристојност, благодарност, решителност, одважност и самодисциплина);
V-А.11	да дејствува самостојно, со целосна свесност од кого, кога и како може да побара помош;
V-А.15	да соработува со други во остварување на заеднички цели, споделувајќи ги сопствените гледишта и потреби со другите и земајќи ги предвид гледиштата и потребите на другите;
V-А.17	да бара повратна информација и поддршка за себе, но и да дава конструктивна повратна информација и поддршка во корист на другите;
V-А.19	да дава предлози, да разгледува различни можности и да ги предвидува последиците со цел да изведува заклучоци и да донесува рационални одлуки;
V-А.21	да го анализира, проценува и подобрува сопственото учење.
VII-А.4	да генерира идеи и осмислува активности кои водат до продукти и/или услуги;
VII-А.5	да иницира едноставни проекти со културна, општествена или комерцијална вредност, да ја испланира нивната реализација, земајќи ги предвид потребните ресурси и можните ризици и да напише извештај за реализацијата;
VII-А.6	да развие план за изработка на некој продукт со употребна вредност, да го изработи продуктот, користејќи соодветни материјали, алатки и постапки и да ја провери неговата функционалност;
VII-А.7	да определи цена на продуктите, вклучувајќи ги заработката, трошоците и давачките;
VII-А.9	активно да учествува во тимска работа според претходно усвоени правила и со доследно почитување на улогата и придонесот на сите членови на тимот;

Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:

IV-Б.1	дигиталната писменост е неопходна за секојдневното живеење – го олеснува учењето, животот и работата, придонесува за проширување на комуникацијата, за креативноста и иновативноста, нуди разни можности за забава;
IV-Б.6	мора да се почитува правото на интелектуална сопственост на продуктите достапни на дигиталните мрежи;

V-Б.3	сопствените постигања и добросостојбата во најголема мера зависат од трудот кој самиот/самата го вложува и од резултатите кои самиот/самата ги постигнува;
V-Б.6	успехот во животот во голема мера зависи од целите кои ќе си ги постави, а од начинот на кој ќе ги планира активностите и ќе го организира времето во голема мера зависи ефикасноста и ефективноста во остварувањето на поставените цели;
V-Б.7	иницијативноста, упорноста, истрајноста и одговорноста се важни за спроведување на задачите, остварување на целите и надминување на предизвиците во секојдневните ситуации;
V-Б.8	интеракцијата со другите е двонасочна – како што има право од другите да бара да му/ѝ биде овозможено задоволување на сопствените интереси и потреби, така има и одговорност да им даде простор на другите да ги задоволат сопствените интереси и потреби;
V-Б.9	барањето повратна информација и прифаќањето конструктивна критика водат кон личен напредок на индивидуален и социјален план;
V-Б.10	учењето е континуиран процес кој не завршува во училиште и не се ограничува на формалното образование.
VII-Б.2	успешните идеи кои водат кон лични, социјални и финансиски придобивки се резултат на креативност, иницијативност, посветеност и истрајност;
VII-Б.4	работната етика, културната чувствителност и односот кон другите се значајни за креирање и одржување позитивна работна клима;
VII-Б.5	ресурсите не се неограничени и дека е потребно одговорно да се користат.

РЕЗУЛТАТИ ОД УЧЕЊЕ

Тема 1. ИЗРАБОТКА НА ОРИГАМИ ФИГУРИ	
Знаења/вештини:	
• Умее да направи едноставни и посложени фигури со превиткување хартија. • Ги знае карактеристиките на оригами како уметност на правење фигури од хартија.	
Ставови/вредности:	
• Го цени трудот вложен во рачните изработки. • Ја прифаќа важноста на вложениот труд како знак на љубов/почит.	
Содржини (и поими) и број на часови	***Примери на активности:***
• **Вовед во оригами** број на часови: 1	• Наставникот им ги презентира на учениците карактеристиките на оригами како уметност на креирање дводимензионални и тридемнзионални фигури од хартија. Исто така, накусо ги запознава со историјата на оригами (https://www.youtube.com/watch?v=w0IcsQnGk6c). Учениците ги вежбаат базичните превиткувања, карактеристични за оригами (https://www.youtube.com/watch?v=HZTze-xUgwA https://www.youtube.com/watch?v=7FMSZaUHIR0)
• **Играчки** број на часови: 3	• Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на бротчиња по различни модели и ја проверува нивната функционалност https://www.youtube.com/watch?v=OneYlWOpVzE https://www.youtube.com/watch?v=zUM0_NqphW0 https://www.youtube.com/watch?v=0EhAYB8_uJ0 • Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на авиончиња од хартија по различни модели ја проверува нивната функционалност https://www.youtube.com/watch?v=75Qg6ldZNbA https://www.youtube.com/watch?v=a6V09L6OZwc • Секој ученик самостојно изработува „претскажувач“ од хартија по модел [https://www.youtube.com/watch?v=BxyXk1sr2io] и го користи за забава, применувајќи го на другите ученици за време на часот

• **Животни** број на часови: 5	• Секој ученик самостојно изработува едноставни фигури на лица на животни по модели https://www.youtube.com/watch?v=4v2_JrRdd8I • Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на водени животни по различни модели https://www.youtube.com/watch?v=6WsMtB3552I https://www.youtube.com/watch?v=ipsFC_GM9oc • Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на птици по различни модели https://www.youtube.com/watch?v=L6ciLmiEfg0 https://www.youtube.com/watch?v=6khUbMo4lBY https://www.youtube.com/watch?v=Jm7SZoCczfw • Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на пепрутки и други инсекти по различни модели https://goorigami.com/single-sheet-origami/origami-butterfly/3006 https://www.youtube.com/watch?v=cZdO2e8K29o https://www.youtube.com/watch?v=_OI_isfuCKw • Секој ученик самостојно изработува хартиена фигура на жаба што скока по даден модели https://origami.me/jumping-frog/ https://www.youtube.com/watch?v=Vlb2udqPx-M • Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на други животни по различни модели https://www.youtube.com/watch?v=FhZsLghCTMo https://www.youtube.com/watch?v=EmmaiRFYiuE https://www.youtube.com/watch?v=PhfnJFMtKX4 https://www.youtube.com/watch?v=wWVppdfYOx8 https://www.youtube.com/watch?v=6ywin7B7Vwg
• **Цвеќиња** број на часови: 3	• Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на цвеќиња по различни модели https://www.youtube.com/watch?v=LWsL-_pgmTc https://www.gathered.how/papercraft/origami-flower-wreath/ https://www.paperkawaii.com/mini-origami-succulent-plant-tutorial/
• **Украси** број на часови: 3	• Секој ученик самостојно изработува срца и ѕвезди по различни модели

	https://radianthomestudio.com/how-to-make-happy-origami-hearts/ https://www.youtube.com/watch?v=7Upl8-YPQKI https://www.youtube.com/watch?v=3SJHIRhF8hQ • Секој ученик самостојно изработува прстени по даден модел https://www.youtube.com/watch?v=8QzUN-OfFJ8 • Секој ученик самостојно изработува хартиени посуди по даден модел https://www.youtube.com/watch?v=NUi1Qhn5ZK0
• **Излижба** број на часови: 1	• Учениците, со помош на наставникот, организираат продажна изложба на оригами фигурите изработени за време на часовите

Тема 2. ИЗРАБОТКА НА ФИГУРИ ОД ХАРТИЈА СО СЕЧЕЊЕ И ЛЕПЕЊЕ

Знаења/вештини:

- Ја разбира разликата меѓу правење оригами и други видови фигури од хартија.
- Умее да направи едноставни и посложени фигури од хартија со превиткување, сечење и лепење, по модел и по сопствена идеја.

Ставови/вредности:

- Го цени трудот вложен во рачните изработки.
- Ја прифаќа важноста на вложениот труд како знак на љубов/почит.

Содржини (и поими) и број на часови	***Примери на активности:***
• **Цветови** број на часови: 4	• Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на цвеќиња по различни модели и по сопствена идеја, кои потоа, во мали групи се обединуваат во заедничка композиција https://www.youtube.com/watch?v=4Rtxq7Vv8Qg https://www.youtube.com/watch?v=xTBKlX9tWFI https://www.youtube.com/watch?v=5qznS_-4eC8 https://www.youtube.com/watch?v=d9mTJ7jCJk4&list=RDCMUCErX4CQeesrYOs03fufBiHQ&index=2 https://www.youtube.com/watch?v=swQEbnO2v9s&list=RDCMUCErX4CQeesrYOs03fufBiHQ&index=3
• **Украси** број на часови: 4	• Секој ученик самостојно изработува висечки украси по различни модели, кои потоа, во мали групи се обединуваат во заедничка композиција https://www.youtube.com/watch?v=LsBgthq3sPc https://www.youtube.com/watch?v=SC1cJic4CwY

	https://www.youtube.com/watch?v=Ts6K3E0Aax8 https://www.youtube.com/watch?v=Pkgtw3V6riY • Учениците, во мали групи изработуваат sидни декорации по дадени моделипо и по сопствена идеја https://www.youtube.com/watch?v=p0tOc77NadA https://www.youtube.com/watch?v=GSWGPYkD5Hg https://www.youtube.com/watch?v=U1CxgWW_aY4
• **Животни** број на часови: 3	• Секој ученик самостојно изработува различни животни по дадени модели и по сопствена идеја https://www.youtube.com/watch?v=agtapjaTENQ https://www.youtube.com/watch?v=UmZgsnY8fMQ https://www.youtube.com/watch?v=NB6NW868CqU https://www.youtube.com/watch?v=hMpD3LOk0OM https://www.youtube.com/watch?v=hbFGFNMQCEA
• **Честитки** број на часови: 2	• Секој ученик самостојно изработува честитки по дадени модели и по сопствена идеја. Една од честитките ја наменува на замислено другарче и замислен повод и пишува соодветен текст за честитање. • https://www.youtube.com/watch?v=XPpardXYQvY https://www.youtube.com/watch?v=Aa5pN_3h7ag https://www.youtube.com/watch?v=obD4-Tb5fEk https://www.youtube.com/watch?v=F9ZyEC6nxgQ
Тема 2. ТЕМАТСКИ ПРОЕКТ СО ИЗРАБОТЕНИ ФИГУРИ ОД ХАРТИЈА	
Знаења/вештини:	
• Придонесува во групна изработка на композиција составена од фигури од хартија.	
Ставови/вредности:	
• Го цени трудот вложен во рачните изработки.	
Содржини (и поими) и број на часови	***Примери на активности:***
• **Заеднички продукт** број на часови: 3	• Учениците, поделени во мали групи, со помош на наставникот избираат тема што ќе ја презентираат преку фигури од хартија што самите ќе ги изработата (на пр, животинска фарма, зоолошка градина, цвеќарница). Секоја група планира како ќе го реализира проектот – прво го

	осмислува (ја дизајнира поставката), а потоа за секој од групата се определува како ќе придонесе во реализацијата. Секој ученик во групата ги прави договореите хартиени фигури и целата група заедни ги поставува во финалниот модел.
• **Изложба** број на часови: 3	Учениците, со помош на наставникот, организират и реализираат изложба на изработените продукти од проектот. Сите групи заедно го договараат просторот за изложба и ги поставуваат продуктите. Договараат и кого ќе поканата (пр. родители, наставници, другари), дизајнираат и изработуваат покани, ги дистрибуираат поканите и ја реализират изложбата.